EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 21.12.2020
COM(2020) 778 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o výměně informací z rejstříku trestů mezi členskými státy prostřednictvím Evropského informačního systému rejstříků trestů (ECRIS)

{SWD(2020) 378 final}

1. Úvod

Účelem Evropského informačního systému rejstříku trestů (ECRIS) je zlepšit bezpečnost občanů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva v EU umožněním účinné výměny informací mezi členskými státy o předchozích odsouzeních v trestním řízení, která byla vynesena trestními soudy v EU. Systém ECRIS byl uveden do provozu v dubnu 2012. Řídí se rámcovým rozhodnutím Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy[1] a rozhodnutím Rady 2009/316/SVV ze dne 6. dubna 2009 o zřízení Evropského informačního systému rejstříků trestů[2].

Dne 29. června 2017 přijala Komise svou první statistickou zprávu v souladu s článkem 7 rozhodnutí Rady 2009/316/SVV, která se týkala období od dubna 2012 do 31. prosince 2016.[3]

Tato zpráva je druhá statistická zpráva Komise týkající se výměny informací získaných z rejstříků trestů prostřednictvím systému ECRIS mezi členskými státy. Účelem zprávy je představit, jak výměny informací mezi členskými státy dodržují právní rámec systému ECRIS, a určit případné problémy v oblasti účinnosti systému s cílem napravit stav. Komise si vyhrazuje právo přijmout veškerá vhodná opatření k zajištění toho, aby členské státy plnily tyto právní povinnosti, jak jsou stanoveny v rámcovém rozhodnutí 2009/315/SVV.

1.1 Statistiky systému ECRIS

Tato zpráva poskytuje přehled o používání systému ECRIS od **1. ledna 2017 do 31. prosince 2019, s důrazem na rok 2019**. Je k ní přiložen pracovní dokument útvarů Komise SWD(2020) 378 (dále jen „pracovní dokument útvarů Komise“). Většina tabulek a grafů ve zprávě se týká roku 2019, tabulky a grafy pro roky 2017 a 2018 lze nalézt v přiloženém pracovním dokumentu útvarů Komise. Některé statistiky uvedené ve zprávě poskytují obecný přehled o osmiletém období fungování systému ECRIS od jeho uvedení do ostrého provozu v dubnu 2012. Srovnávací statistické údaje o všech členských státech a statistické tabulky jednotlivých členských států (uvedené v oddíle 3 pracovního dokumentu útvarů Komise) se však vztahují na výměnu informací prostřednictvím systému ECRIS v letech 2017–2019. Jako referenční bod byly případně použity statistiky z roku 2016. Zpráva rovněž obsahuje údaje o Spojeném království jako členském státě EU do roku 2019.

Zpráva vychází ze statistik, které systém automaticky generuje a členské státy je zasílají Komisi. Z 233 statistických ukazatelů stanovených pro systém ECRIS byl proveden výběr, aby byly zveřejněny pouze nejpodstatnější a nejsmysluplnější informace. Členské státy byly také požádány, aby sdělily počet odsouzení státních příslušníků jiných členských států EU vynesených na jejich území, aby bylo možno poskytnout přehled o provádění oznamovacího postupu. Zpráva zahrnuje údaje o odsouzeních přijaté od 23 členských států[4].

1.2 Obecné zásady systému ECRIS

---

1 Úř. věst. L 93, 7.4.2009, s. 23 – ve znění směrnice (EU) 2019/884, Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 143.

2 Úř. věst. L 93, 7.4.2009, s. 33. Toto rozhodnutí bude nahrazeno směrnicí (EU) 2019/884 ve vztahu k členským státům, které jsou touto směrnicí vázány – počínaje dnem 28. června 2022.

3 COM(2017) 341 final, SWD(2017) 242 final.

4 Komise neobdržela údaje z Kypru, Řecka, Dánska, Litvy a Slovinska.

Systém ECRIS je založen na decentralizované struktuře, kde se informace z rejstříku trestů vyměňují elektronicky, výlučně mezi ústředními orgány členských států.

Každý členský stát, který odsoudil občana jiného členského státu, má povinnost co nejdříve oznámit veškeré informace týkající se odsouzení (**oznámení o nových odsouzeních**) v systému ECRIS dotčenému členskému státu (dále jen „členskému státu, jehož je daná osoba státním příslušníkem“), a to včetně následných aktualizací (**oznámení o aktualizacích**).

Členský stát, jehož je daná osoba státním příslušníkem, tedy vede centrální archiv všech odsouzení, která vedle odsouzení v daném členském státě vynesly nad jeho státními příslušníky trestní soudy v jiných členských státech EU. Členský stát, jehož je daná osoba státním příslušníkem, je tedy povinen uchovávat a aktualizovat všechny informace přijaté přes systém ECRIS a **v krátkých lhůtách 10 nebo 20 dnů** poskytovat úplné informace z rejstříku trestů (**odpovědi na žádost**), když je požaduje jiný členský stát (**žádosti o informace**)[5].

2. Výměny v rámci systému ECRIS v číslech

2.1 Připojené členské státy

Systém ECRIS je decentralizovaný systém, kde by všechny členské státy měly být vzájemně propojeny. Členský stát je považován za připojený k systému ECRIS, jestliže si vyměňuje informace z rejstříků trestů alespoň s jedním připojeným členským státem. **Na systém ECRIS jsou v současné době připojeny všechny členské státy** a vyměňují si informace z rejstříku trestů **v průměru s 24 dalšími členskými státy**.[6]

Celkový možný počet propojení je 756 (27*28)[7]. Ačkoli jsou nyní k systému ECRIS připojeny všechny členské státy, **pouze jeden členský stát si prostřednictvím systému ECRIS účinně vyměňuje informace se všemi ostatními (ES).** U většiny členských států stále chybí jedno nebo dvě propojení.

Systém ECRIS byl spuštěn v roce 2012 s celkovým počtem 173 propojení z celkového počtu 756 možných propojení (při 28 připojených členských státech). Do konce roku 2019 bylo zřízeno **670 propojení**, což představuje **90 % z celkového počtu možných propojení[8]**.

Konečného cíle však dosud nebylo zcela dosaženo, protože některé členské státy připojeny nejsou a nevyměňují si informace se všemi ostatními členskými státy prostřednictvím systému ECRIS.

2.2 Celkový počet vyměněných zpráv

Na následujícím grafu je znázorněn rychle rostoucí roční objem zpráv vyměněných mezi připojenými členskými státy od doby, kdy byl v dubnu 2012 systém ECRIS uveden do

---

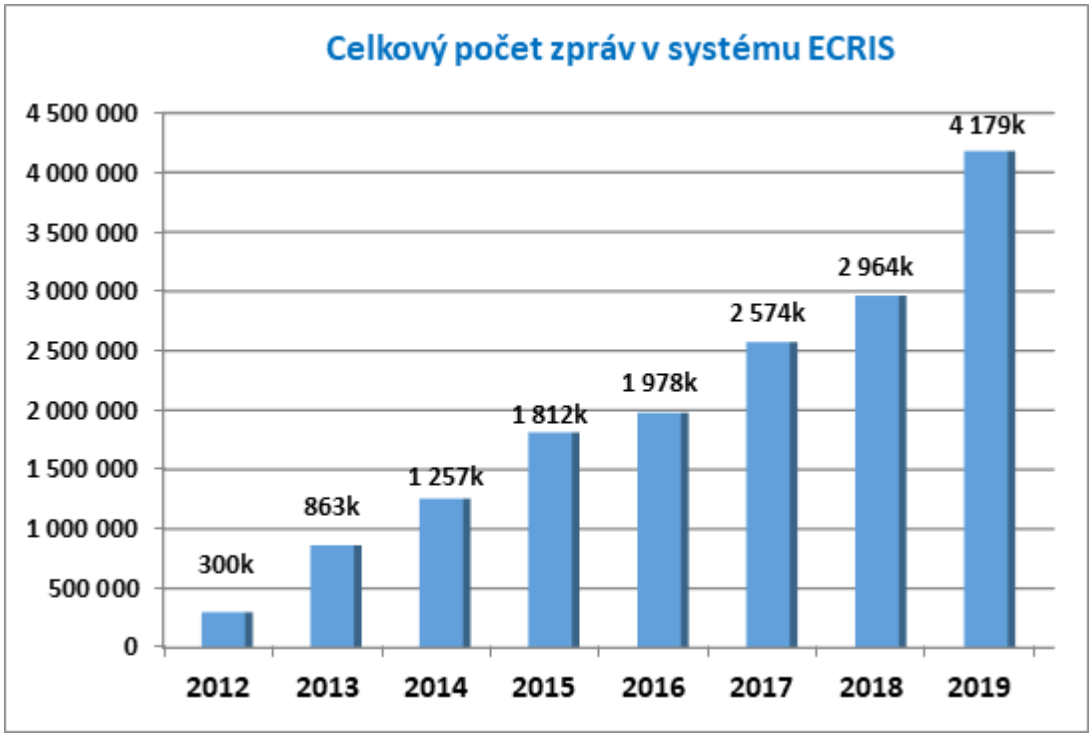
5 Podrobný popis obecných zásad výměny informací prostřednictvím systému ECRIS viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 1.

6 Historie připojení k síti systému ECRIS viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 2.1.

7 Tento počet zohledňuje 28 členských států.

8 K vývoji počtu propojení v průběhu let viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 2.1.

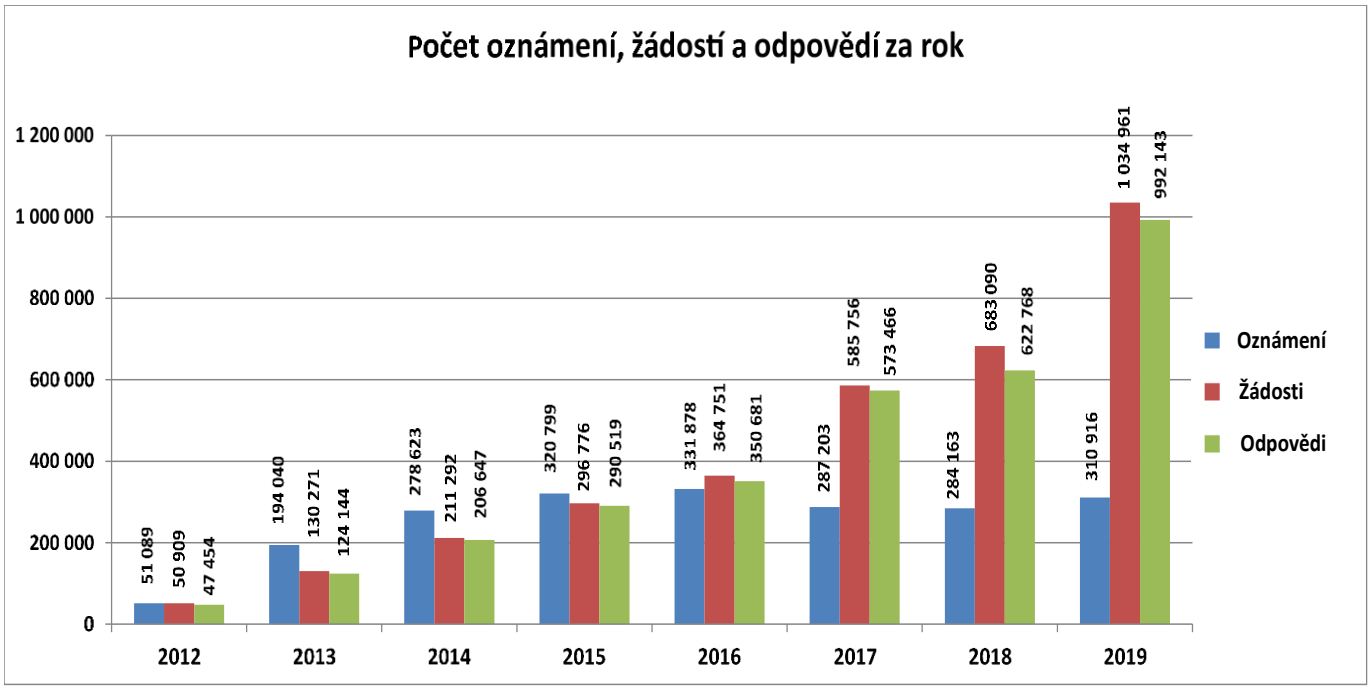
ostrého provozu, až do 31. prosince 2019. Je třeba poznamenat, že v roce 2012 byl systém v provozu pouze osm měsíců.

Z dvou milionů zpráv, které si všechny připojené členské státy v roce 2016 vyměnily, se tento počet zvýšil na téměř **4,2 milionu v roce 2019** s **průměrným počtem 348 000 zpráv za měsíc**. Do tohoto počtu jsou zařazeny všechny typy zpráv: oznámení, aktualizace, žádosti, odpovědi, odmítnutí, jiné odpovědi, výměny doplňujících informací atd.

Následující graf uvádí trend u oznámení, žádostí a odpovědí na žádosti za osm let provozu systému ECRIS. Počítají se pouze oznámení o nových odsouzeních, bez aktualizací. Mezi odpovědi patří odpovědi na žádosti, odmítnutí žádostí a další odpovědi[9].

[9] Jiné odpovědi jsou například odpovědi obsahující více nalezených osob nebo případy, kdy daná osoba není státním příslušníkem členského státu, který požaduje informace atd.

Poslední tři roky přinesly **radikální změnu v poměru mezi** počtem **oznámení o nových odsouzeních, žádostí a odpovědí na žádosti.** V roce 2016 byl počet pro každou z těchto tří kategorií téměř stejný a činil zhruba 350 000 ročně na kategorii. V roce 2019 byl počet žádostí o informace a související počet odpovědí na žádosti více než třikrát vyšší než počet oznámení.

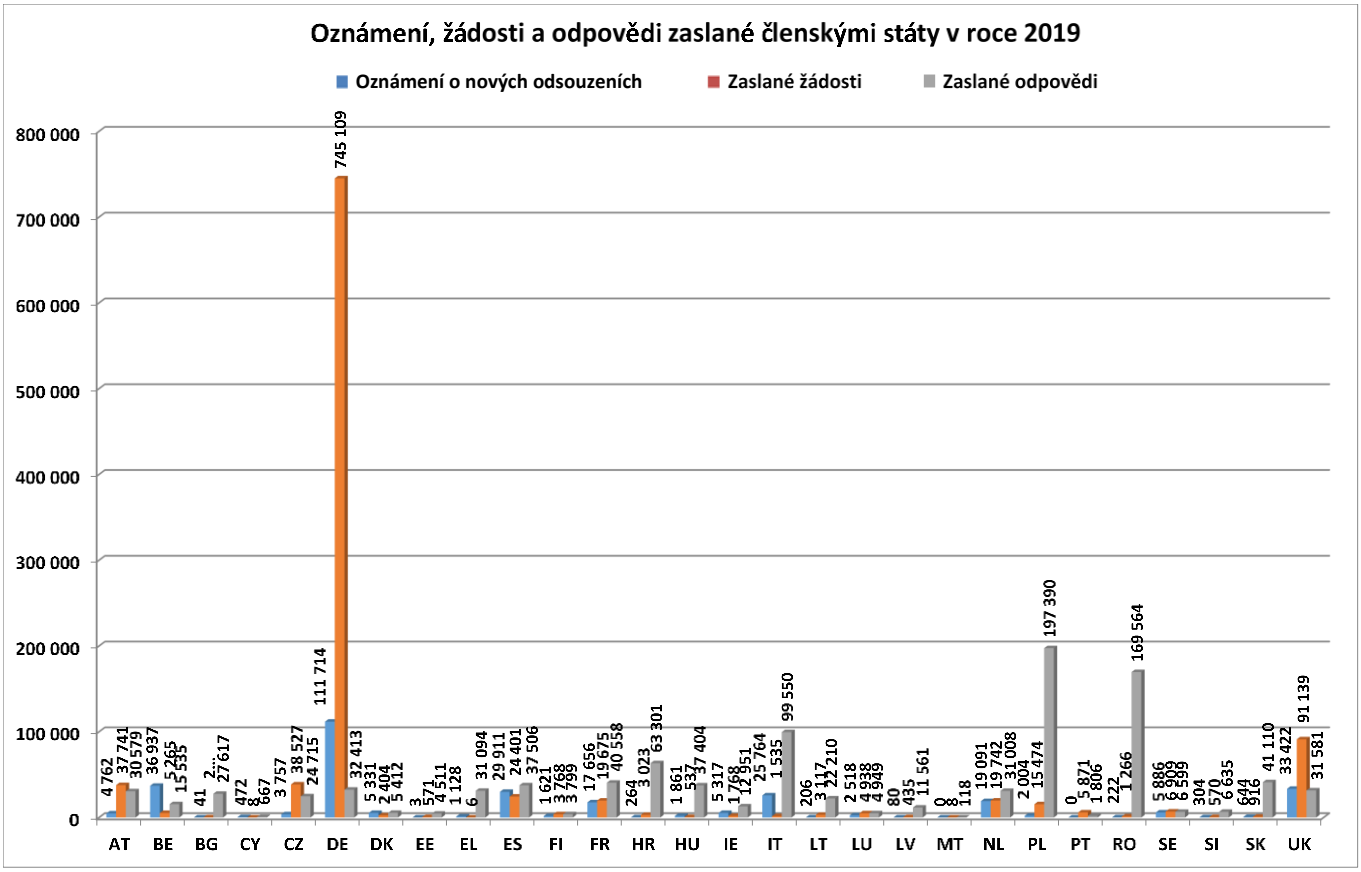
V roce 2017 **počet oznámení o nových odsouzeních poklesl** a **do roku 2019** zůstal na úrovni přibližně **310 000** oznámení. Tato klesající tendence je vzhledem k rostoucímu počtu propojení mezi členskými státy překvapivá. Jak je uvedeno v oddíle 2.4 níže, měly některé členské státy problémy s oznamováním všech nových odsouzení.

Naproti tomu **počet žádostí o informace** a souvisejících odpovědí na žádosti se **od roku 2017 ztrojnásobil** – a v roce 2019 dosáhl pro každou z těchto kategorií **jednoho milionu**. Tento **dramatický nárůst žádostí o informace** je způsoben především **změnou ve využívání systému ECRIS, který se již nepoužívá pouze pro účely trestního řízení, ale stále více i pro jiné účely než pro trestní řízení**. Další podrobnosti viz oddíl 2.8. Je to rovněž dobré znamení, že v členských státech roste povědomí o nutnosti používat systém ECRIS za účelem vyžádání informací v průběhu trestního řízení, aby bylo možné v souladu s rámcovým rozhodnutím 2008/675/SVV[10] zohlednit předchozí odsouzení.

2.3 Počet oznámení, žádostí a odpovědí podle členských států

Následující graf znázorňuje počet oznámení o nových odsouzeních, žádostí o informace a odpovědí za všechny propojené členské státy v roce 2019[11].

[10] Úř. věst. L 220, 15.8.2008, s. 32.
[11] Za roky 2017 a 2018 viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 2.2.

Podobně jako v předchozích letech byly z hlediska celkového objemu těchto tří typů zpráv nejaktivnější členské státy uvedené níže.

2017		2018		2019	
Z hlediska celkového objemu těchto tří druhů zasílaných zpráv patřily mezi nejaktivnější tyto členské státy:					
DE	32,2 %	DE	33,7 %	DE	38,0 %
UK	9,3 %	UK	8,4 %	PL	9,2 %
PL	7,3 %	PL	6,5 %	RO	7,3 %
RO	7,2 %	RO	6,1 %	UK	6,7 %
IT	4,8 %	IT	5,8 %	IT	5,4 %

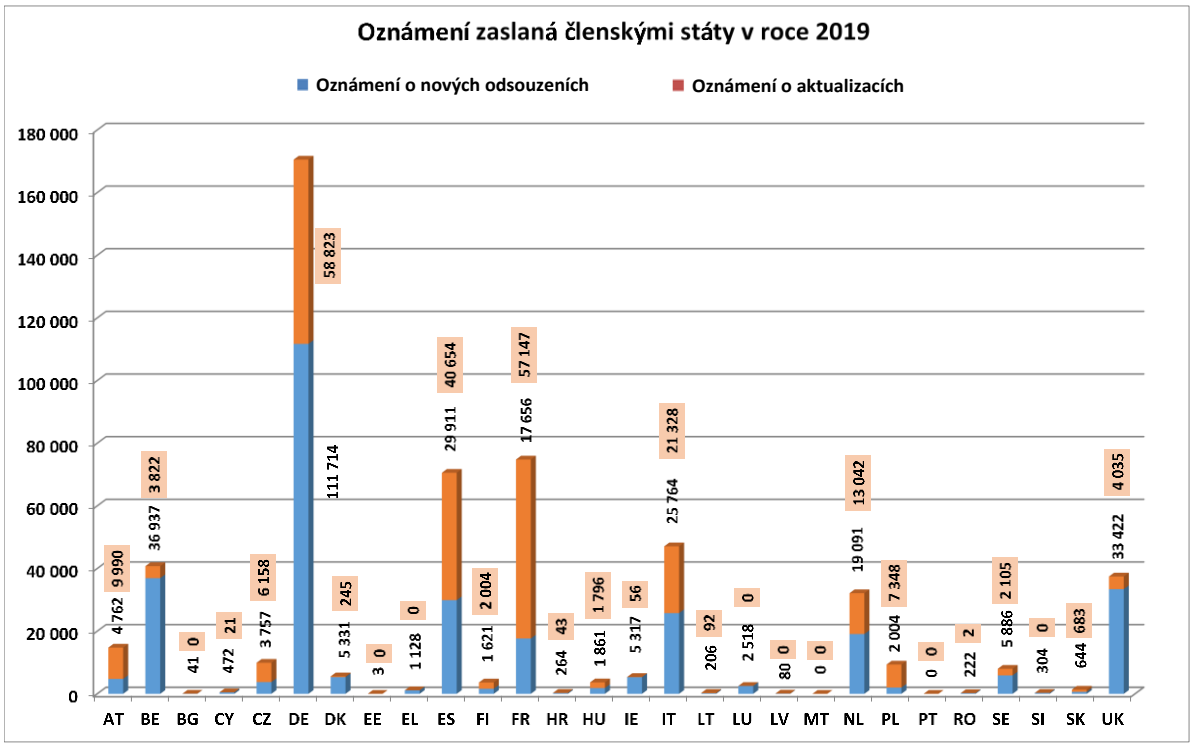
Tato čísla zobrazují **významné rozdíly mezi aktivitami členských států v systému ECRIS a jejich pracovním vytížením.**

Některé členské státy **požadují informace výrazně častěji, než jsou o poskytnutí informací samy žádány**: např. DE (745 000 odeslaných žádostí, 32 400 přijatých žádostí), UK (91 000 odeslaných, 31 500 přijatých) a CZ (38 500 odeslaných, 24 700 přijatých). Jiné členské státy dostávají **značný počet žádostí**, přičemž samy zasílají žádostí méně: např. PL (197 300 poskytnutých odpovědí, 15 400 odeslaných žádostí), RO (170 000 oproti 1 200), IT (99 500 oproti 1 500), HR (63 300 oproti 3 000), SK (41 000 oproti 900), HU (37 400 oproti 500). Některé členské státy **zasílají velký počet oznámení** o nových odsouzeních členským státům, jejichž je pachatel státním příslušníkem, přičemž samy zasílají méně žádostí: např. BE

(36 300 odeslaných oznámení, 5 200 odeslaných žádostí), IT (25 700 oznámení, 1 500 žádostí).

2.4 Oznámení

Na následujícím grafu je znázorněn počet oznámení zaslaných v roce 2019 všemi propojenými členskými státy, rozdělený podle oznámení o nových odsouzeních a oznámení aktualizujících dříve zaslaná oznámení[12].

Počty oznámení se v členských státech značně liší, od téměř 112 000 (DE) po žádné oznámení o nových odsouzeních (MT, PT) za rok. Při analýze těchto rozdílů je třeba vzít v úvahu zejména dva faktory: velikost země a počet odsouzení státních příslušníků jiných členských států (státní příslušníci jiných členských států EU)[13].

Z hlediska zasílaných **oznámení** o nových odsouzeních patřily mezi **nejaktivnější** členské státy ty, které jsou uvedeny v tabulce níže:

12 Za roky 2017 a 2018 viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 2.3.

13 Viz statistiky Eurostatu: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Non-national_population_by_group_of_citizenship,_1_January_2019.png

2017		2018		2019	
Z hlediska zasílaných oznámení o nových odsouzeních patřily mezi nejaktivnější tyto členské státy:					
DE	34,5 %	DE	32,6 %	DE	35,9 %
BE	12,9 %	BE	14,0 %	BE	11,9 %
ES	10,4 %	ES	11,5 %	UK	10,7 %
UK	9,3 %	NL	9,6 %	ES	9,6 %
NL	7,5 %	IT	8,4 %	IT	8,3 %

Vezmeme-li v úvahu všechna zaslaná oznámení, včetně oznámení o aktualizacích, zůstává DE na první pozici, ale pořadí se mění.

2017		2018		2019	
Z hlediska zasílaných oznámení o veškerých odsouzeních patřily mezi nejaktivnější tyto členské státy:					
DE	31,9 %	DE	31,5 %	DE	40,8 %
ES	16,2 %	ES	19,2 %	FR	17,9 %
BE	9,4 %	IT	16,2 %	ES	16,9 %
FR	7,5 %	FR	14,3 %	IT	11,3 %
UK	7,4 %	BE	10,1 %	BE	9,7 %

V roce 2019 činil poměr **oznámení o nových odsouzeních a oznámení o aktualizacích** v průměru **58 % ku 42 %**. V daném roce bylo zasláno celkem **230 000 oznámení o aktualizacích**[14]. Stojí za to zdůraznit, že před rokem 2017 představovaly aktualizace pouze zhruba jednu čtvrtinu všech oznámení. Současný **významný nárůst aktualizací** u mnoha členských států by měl být považován za pozitivní známku, že se zvyšuje jejich povědomí o důležitosti sdělování následných změn v původních oznámeních.

Tento poměr mezi oznámeními o nových odsouzeních a o aktualizacích se v členských státech značně liší, od trojnásobného počtu aktualizací oproti oznámením (např. FR, PL) nebo dvojnásobného množství oproti oznámením (např. AT, CZ) přes téměř stejné množství obou těchto kategorií zpráv (např. ES, NL, IT, HU, FI, SK) až po velmi malý počet aktualizací v poměru ke všem oznámením (např. CY, DK, IE, RO). U DE, FR a ES, které zaslaly největší počet všech oznámení, aktualizace představovaly v případě DE zhruba 34 %, v případě FR 76 %a v případě ES 57 % všech oznámení zaslaných v roce 2019.

První statistická zpráva zjistila dva hlavní problémy: tj. i) mnoho členských států **neposílá oznámení o nových odsouzeních vůbec nebo zasílá malé množství** a ii) mnoho členských států **neposílá aktualizace** svých dříve zaslaných oznámení **vůbec nebo jich zasílá malé množství**. Tyto dva problémy vyplývají také z podrobné analýzy statistických údajů za období 2017–2019. Tentokrát jsou však ještě výraznější, protože se týkají vyššího počtu členských států.

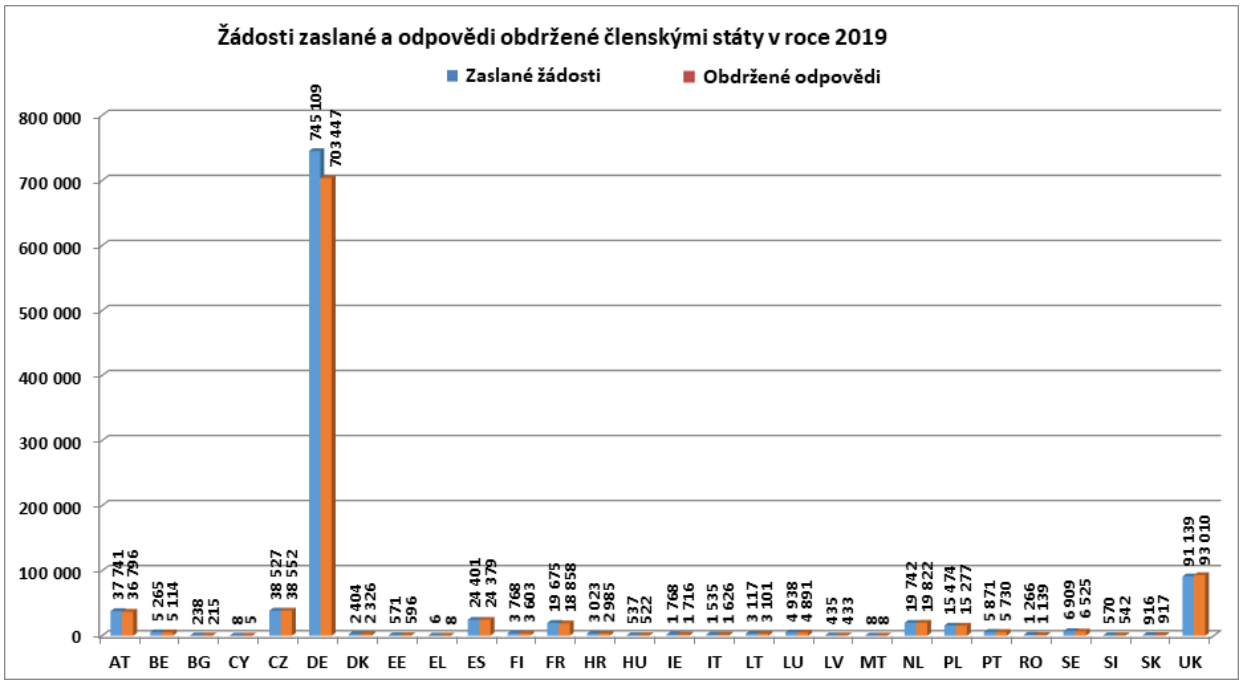
[14] Více podrobností viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 2.3.

V prvé řadě mnoho členských **neposílá oznámení o nových odsouzeních vůbec** (PT v roce 2019 a 2018, MT v roce 2019 a 2017, EE v roce 2018, EL v roce 2017) **nebo posílá malý počet** těchto oznámení týkajících se státních příslušníků jiných členských států a počtu odsouzení (BG, EE, IE, LT, LU, NL a RO v roce 2019; BG, IE, LU, LT, RO, SI, SE, MT, EL a UK v roce 2018; BG, EE, IE, LT, LU, RO, SI, SE, PT a UK v roce 2017). **Výsledkem bylo, že tato neoznámená odsouzení nebyla v členském státě, jehož je daná osoba státním příslušníkem, zaregistrována.**

Dále řada členských států **neposílá aktualizace** svých dříve zaslaných oznámení **vůbec** (BG, EE, EL, LV, LU, MT, PT a SI v roce 2019; BG, DK, EL, SI, PT, MT, LV, LU, IE a EE v roce 2018; DK, EE, EL, LV, LU a BG v roce 2017) nebo **zasílá malé množství** těchto zpráv (IE, RO, CY v roce 2019; RO, CY v roce 2018; SI, RO, PT, MT, IE, HR, CY v roce 2017). Když členský stát, který rozsudek vydal, nezasílá aktualizace, **pak členský stát, jehož je pachatel státním příslušníkem, zpracovává** a rozšiřuje **zastaralé a nespolehlivé informace**[15].

2.5 Žádosti o informace

Na následujícím grafu je porovnán počet žádostí o informace zaslaných v roce 2019 všemi propojenými členskými státy s počtem odpovědí obdržených na tyto žádosti[16].

Jak je uvedeno výše v oddíle 2.2, celkový **počet žádostí o informace se od roku 2017 ztrojnásobil –** a v roce 2019 dosáhl **jednoho milionu**.

Počet zasílaných žádostí o informace se v členských státech značně liší, od 745 000 (DE) po šest oznámení (EL) za rok. Nárůst celkového počtu žádostí je způsoben hlavně DE, které zvýšilo počet žádostí více než pětkrát. ES, LT, NL a PL zdvojnásobily své počty. Při analýze rozdílů mezi počty žádostí členských států je hlavním faktorem, který je třeba zohlednit, počet státních příslušníků jiných členských států, kteří v daném členském státě pobývají.

---

15 Podrobná analýza statistik jednotlivých členských států týkající se odsouzení a oznámení viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 3.

16 Za roky 2017 a 2018 viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 2.4.

Podobně jako v předchozích letech patřily z hlediska **zasílaných žádostí** mezi **nejaktivnější** tyto členské státy:

2017		2018		2019	
Z hlediska vydaných žádostí patřily mezi nejaktivnější tyto členské státy:					
DE	57,7 %	DE	61,0 %	DE	72,0 %
UK	15,7 %	UK	13,4 %	UK	8,8 %
CZ	6,9 %	CZ	5,8 %	CZ	3,7 %
AT	5,1 %	AT	4,9 %	AT	3,6 %
FR	2,7 %	ES	3,3 %	ES	2,4 %

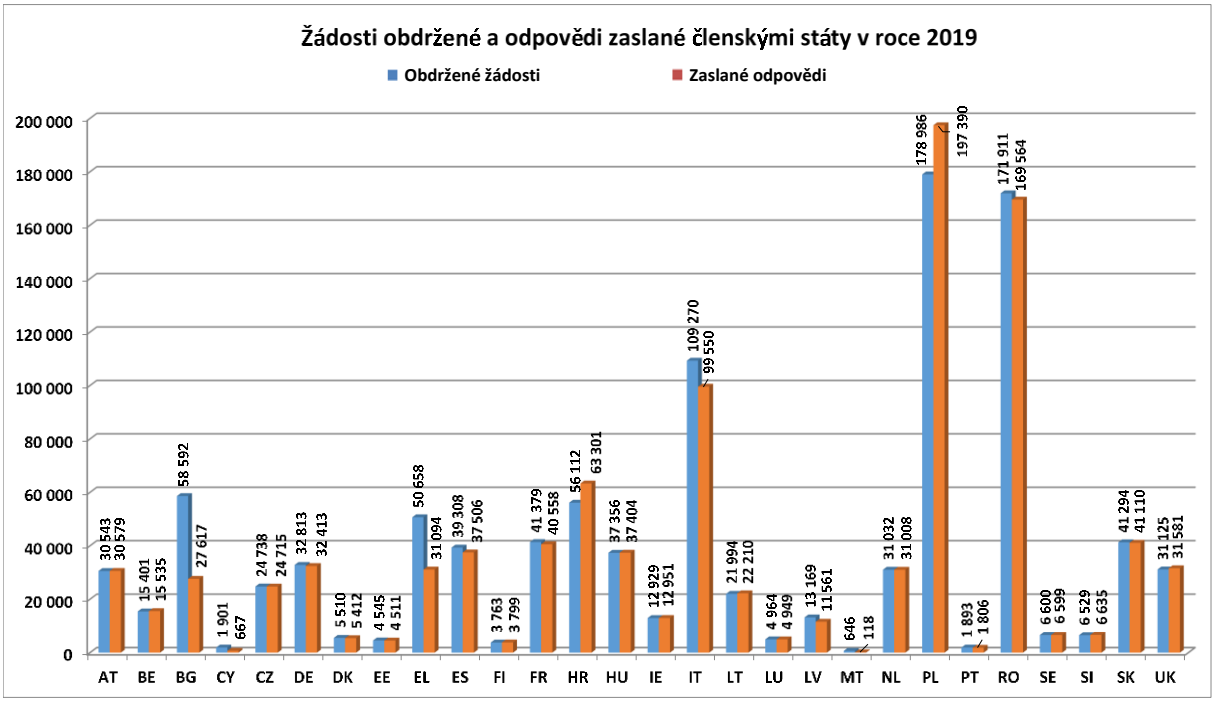
Navzdory značnému nárůstu počtu žádostí obecně stále přetrvává problém, již zaznamenaný v první statistické zprávě, že některé členské státy ve vztahu ke státním příslušníkům jiných členských států **nezasílaly téměř žádné žádosti** (EL, CY, MT) nebo **zasílaly malý počet žádostí** (BG, EE, HU, IT, LV, RO a SI v letech 2017–2019). Může to vést ke stavu, kdy by mohly trestní soudy vydávat rozsudky bez znalosti minulých odsouzení v jiných členských státech, což je v rozporu s požadavky stanovenými v rámcovém rozhodnutí 2008/675/SVV. Kromě toho se tím snižuje preventivní účinek vyžadování výpisů z rejstříků trestů pro účely jiné než trestní řízení, jako je např. zaměstnání.

Z výše uvedených údajů lze také dospět k závěru, že **ne všechny žádosti o informace jsou zodpovězeny** (viz rovněž oddíl 2.6). V případě členských států, které jsou v zasílání žádostí nejaktivnější, nebylo v roce 2019 nikdy zodpovězeno 5,6 % žádostí DE (41 662) a 2,5 % žádostí AT (945), zatímco v UK a CZ počet odpovědí obdržených tento rok překročil počet jejich žádostí.

2.6 Odpovědi na žádosti

Na následujícím grafu je znázorněn počet odpovědí zaslaných v roce 2019 všemi propojenými členskými státy v porovnání s počtem odpovídajících žádostí o informace, které tyto členské státy obdržely[17].

[17] Za roky 2017 a 2018 viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 2.5.

Počet obdržených žádostí a zaslaných odpovědí na ně **se v členských státech značně liší**, od 179 000 (PL) po 646 žádostí (MT) za rok. Při analýze těchto rozdílů je třeba vzít v úvahu zejména dva faktory: celkový počet obyvatel členského státu a počet jeho státních příslušníků pobývajících v jiných členských státech.

Na největší počet žádostí v absolutních číslech (nikoli nezbytně v největším poměru k tomu, co obdržely) **reagovaly** následující členské státy:

2017		2018		2019	
Členské státy, které reagovaly na největší počet žádostí (v absolutních číslech)					
RO	17,9 %	RO	15,5 %	PL	19,9 %
PL	16,6 %	PL	14,5 %	RO	17,1 %
IT	8,2 %	IT	10,8 %	IT	10,0 %
SK	6,7 %	SK	6,0 %	HR	6,4 %
DE	4,9 %	FR	4,7 %	SK	4,1 %

Všechny členské státy obecně na žádosti reagují, v roce 2019 však stále zůstalo **nezodpovězených více než 42 000 žádostí o informace**. Ve většině případů byl počet obdržených odpovědí o něco nižší než počet obdržených žádostí o informace, přičemž průměr činil **přibližně 4,1 % v porovnání s 3,6 % v roce 2016**.

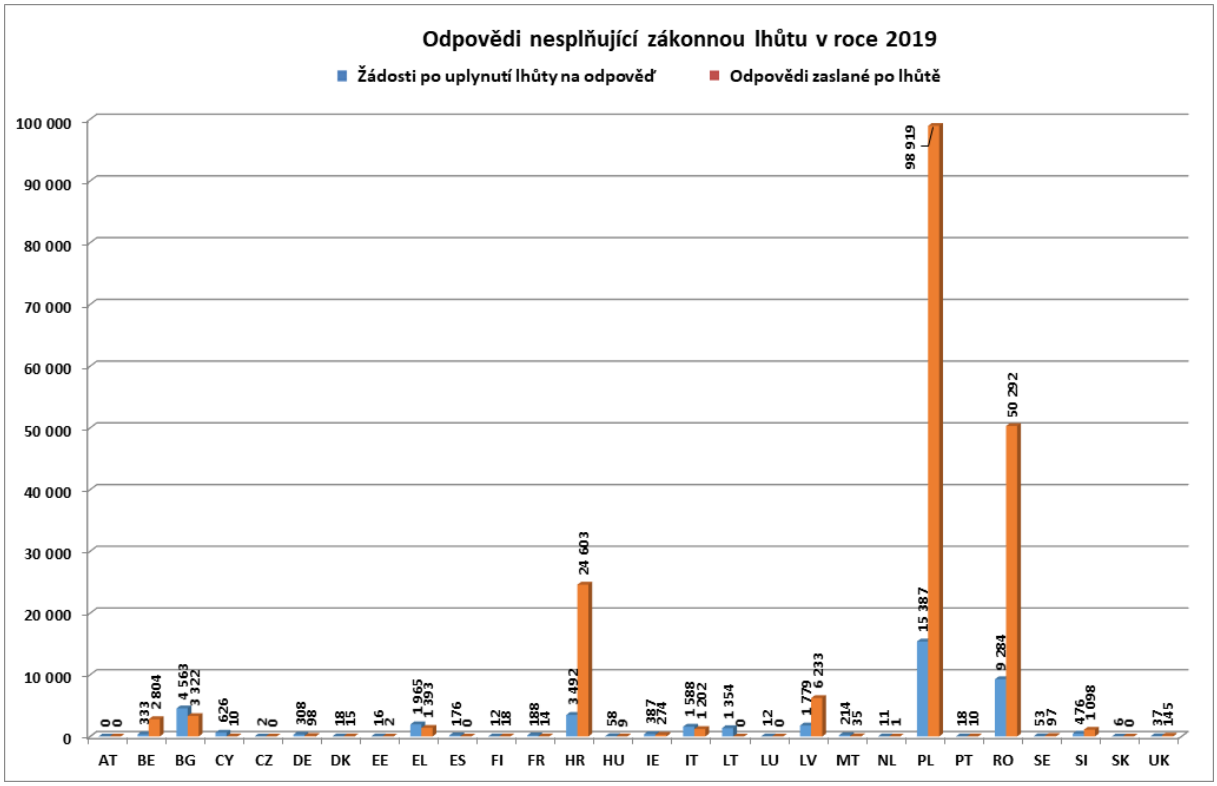
V případě členských států, které obdržely v roce 2019 největší počet žádostí, BG neodpovědělo na 53 % žádostí, které obdržela (30 975), EL na 38 % (19 564), IT na 8,9 % (9 720) a RO na 1,3 % (2 347). U PL a HR byl počet odpovědí zaslaných v roce 2019 ve skutečnosti vyšší než počet přijatých žádostí, což mohlo být způsobeno odesíláním nevyřízených odpovědí z předchozího roku.

V roce 2019 **patřily mezi členské státy s největším procentem žádostí, na které neodpověděly**: MT (82 % žádostí, které obdržela), CY (65 %), BG (53 %) a EL (38 %). Podrobná analýza statistik jednotlivých členských států viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 3.

Důsledky porušení povinnosti reagovat na žádosti o informace mohou být závažné, jak bylo uvedeno v předchozích bodech.

2.7 Odpovědi nesplňující zákonné lhůty

Dalším problémem je, že některé žádosti nejsou zodpovězeny v zákonných lhůtách[18]. Na následujícím grafu je uveden přehled počtu odpovědí nesplňujících zákonné lhůty za všechny členské státy v roce 2019, s uvedením odpovědí, které byly zaslány po lhůtě, a žádostí, u nichž lhůta na odpověď uplynula[19].

V roce 2019 bylo **po zákonné lhůtě zodpovězeno 190 000 žádostí**, což představuje **18,4 % z celkového počtu** žádostí. Kromě toho bylo zaregistrováno **42 000 žádostí, u nichž lhůta na odpověď uplynula**. Tato vysoká čísla spárovaná s referenčními údaji za rok 2016 (respektive: 13 800 (3,8 %); 13 000), naznačují **alarmující nárůst odpovědí, které nesplnily zákonné lhůty**.

Tento trend se týká pouze několika členských států, zejména těch, které **obdržely velký počet žádostí o informace**, přičemž velká většina členských států zůstává pod 0,5 %

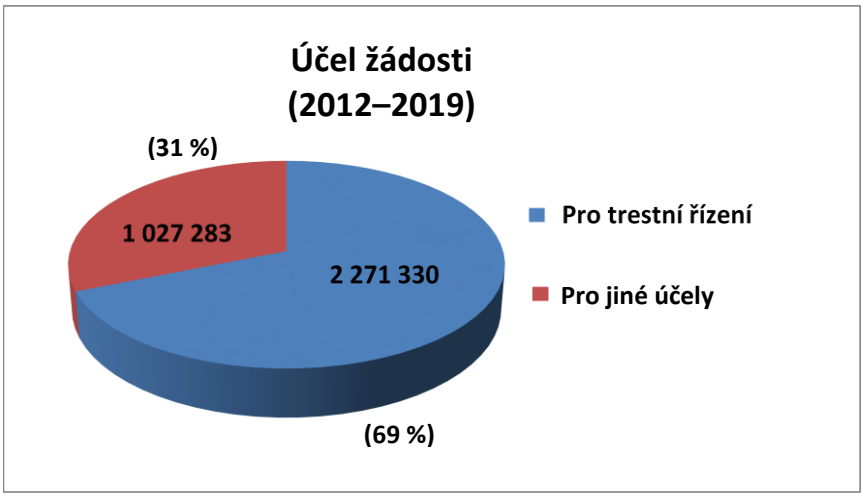
[18] Viz oddíl 1.2 výše.

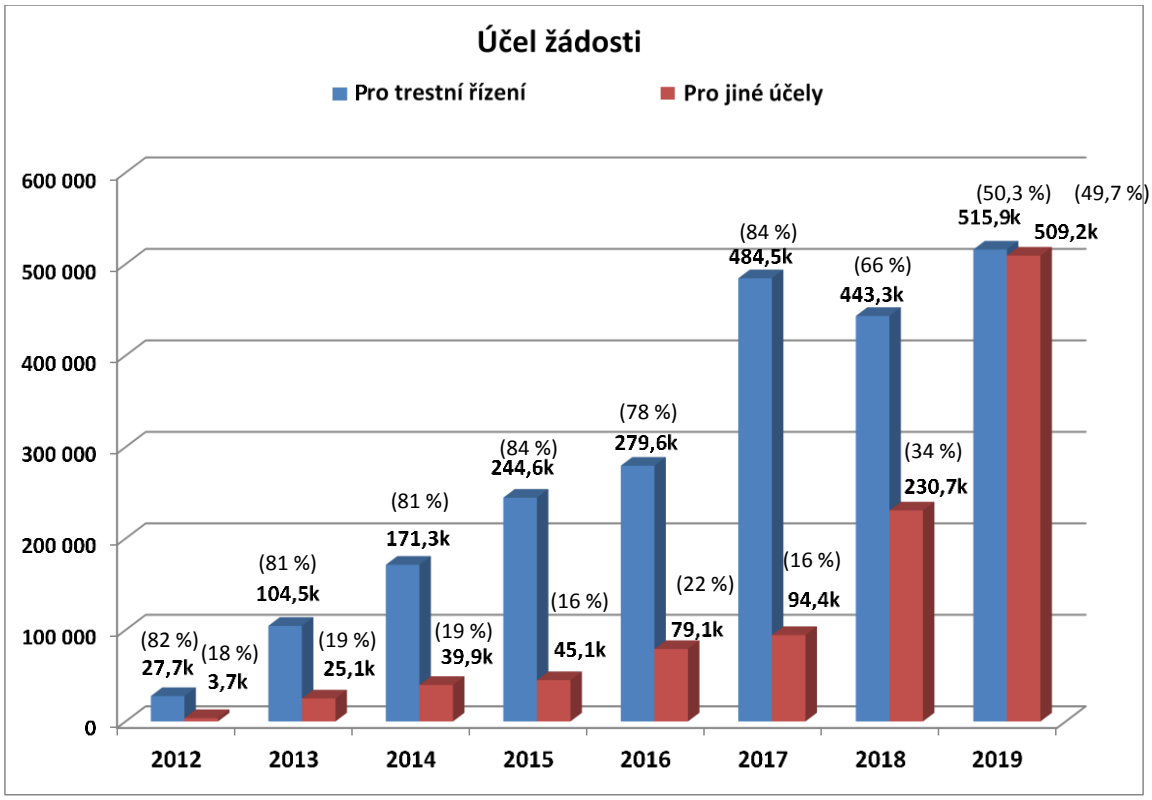
[19] Další informace viz pracovní dokument útvarů Komise: tabulka v oddíle 2.6 a statistiky jednotlivých členských států o opožděných odpovědích v oddíle 3.

opožděných odpovědí. Mezi členské státy, které měly v roce 2019 největší problémy s dodržováním lhůt, patřily: PL, které zaslalo 55 % svých odpovědí pozdě (99 000), RO (30 %; 50 000), HR (43 %; 24 600), LV (47 %; 6 200), BE (18 %; 2 800) a BG (5 %; 3 300). Problém žádostí, u nichž uplynula lhůta na odpověď, přičemž výsledkem byla buď opožděná odpověď, nebo žádost nebyla zodpovězena vůbec, se týkal 33 % žádostí přijatých MT a CY, 13,5 % žádostí LV a 8 % žádostí přijatých PL.

2.8 Žádosti pro trestní řízení a jiné účely

Na následujících grafech je znázorněn poměr mezi žádostmi pro trestní řízení a pro účely jiné než trestní řízení od roku 2012 do roku 2019.

Po mnoho let bylo procento žádostí pro jiné účely než trestní řízení na průměrné úrovni 20 % všech žádostí. Jak bylo uvedeno výše, roky 2018–2019 přinesly **úplnou změnu ve využívání systému, který začal být konzultován stejně často pro účely trestního řízení jako pro jiné účely (50/50 %)**. Za doby celého provozu systému ECRIS bylo v průměru **69 %** všech žádostí podáno pro účely **trestního řízení** a **31 %** pro **jiné účely**.

V roce 2019 přesáhl počet žádostí pro jiné účely 500 000, což je více než **šestkrát více než v roce 2016**. Rovněž počet **žádostí pro účely trestního řízení** zůstal **na stabilní úrovni kolem 500 000**.

Nárůst žádostí pro jiné účely byl způsoben zejména **velkým nárůstem žádostí podaných jednotlivci za účelem získání vlastních výpisů z rejstříku trestů** – od roku 2016 více než šestkrát, což představuje celkem **356 000 žádostí**. Dalším faktorem, který k tomu přispěl, byl počet **žádostí pro účely náboru** na profesionální nebo organizované dobrovolné **činnosti zahrnující přímý a pravidelný kontakt s dětmi** na základě provádění **směrnice 2011/93/EU**[20]. V roce 2019 činil počet těchto žádostí **115 000**, což je **výrazný nárůst** oproti 7 800 v roce 2016. Zvýšený počet žádostí pro jiné účely vykazuje zejména DE.

V roce 2019 bylo nejvíce žádostí pro jiné účely než pro trestní řízení podáno **jednotlivými osobami za účelem získání vlastních výpisů z rejstříků trestů** – **70 % všech žádostí pro jiné účely** a **35 % všech podaných žádostí**. Další nejvyšší počet žádostí se týkal žádostí pro účely **náboru v souladu se směrnicí 2011/93/EU (22 %** žádostí pro jiné účely a 11 % všech žádostí – v porovnání s 10 % žádostí pro jiné účely v roce 2016). Procento žádostí příslušného správního orgánu pro jiná než trestní řízení kleslo ze 14 % žádostí pro jiné účely v roce 2016 na 3,8 % v roce 2019 (a 2 % všech žádostí), což je řadí na třetí místo s 19 000 žádostmi. Žádosti o získání zbrojního průkazu činily 1,1 % žádostí pro jiné účely. A konečně, žádosti pro důležitý účel získání jiného státního občanství představovaly pouze cca 0,9 % žádostí pro jiné účely a 0,4 % všech podaných žádostí[21].

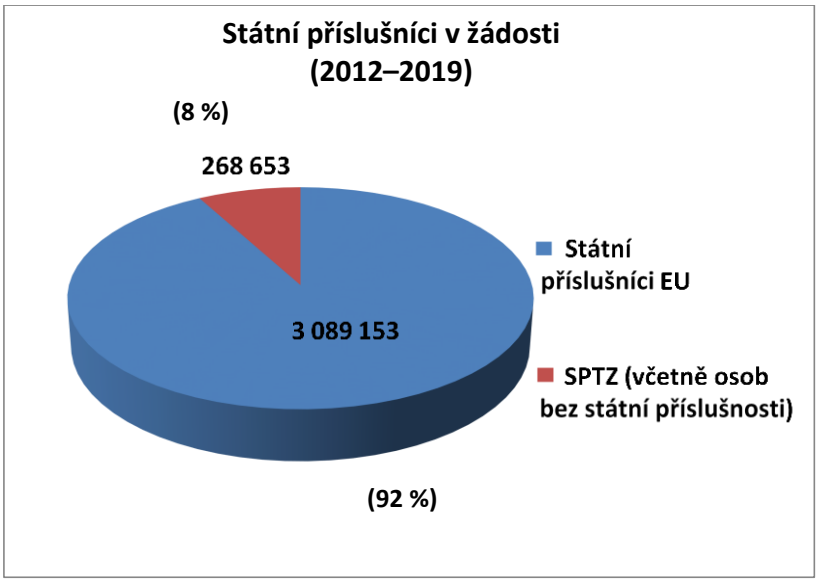
2.9 Žádosti týkající se státních příslušníků EU a státních příslušníků třetích zemí

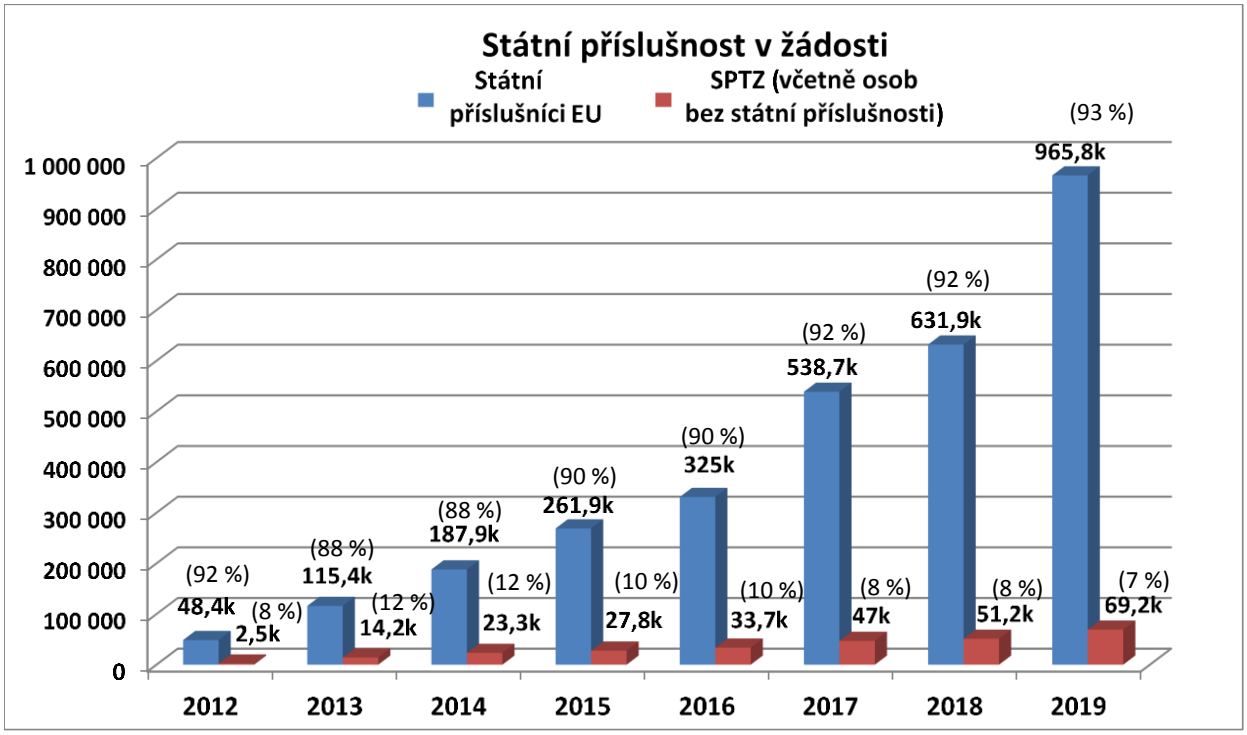
Na následujícím grafu je znázorněn poměr mezi žádostmi týkajícími se státních příslušníků EU a státních příslušníků třetích zemí za rok (SPTZ)[22] a v průměru za celou dobu provozu systému ECRIS.

[20] Směrnice 2011/93/EU o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii, Úř. věst. L 335, 17.12.2011, s. 1.

[21] Podrobnější informace o objemech žádostí u jednotlivých kategorií nebo účelů v letech 2017–2019 viz pracovní dokument útvarů Komise, oddíl 2.7.

[22] Viz také tabulka v pracovním dokumentu útvarů Komise, oddíl 2.8.

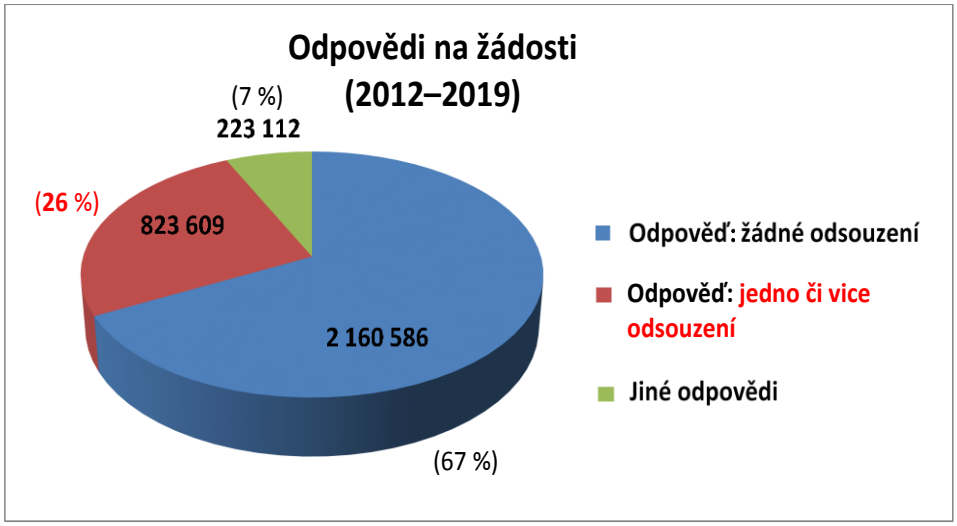
V průměru **92 %** všech žádostí se týká **státních příslušníků EU** a zhruba **8 % se týká státních příslušníků třetích zemí**. Podíl žádostí u osob bez státní příslušnosti je marginální (0,02 %).

Ačkoli **procento žádostí o informace týkajících se státních příslušníků třetích zemí** od roku 2016 **pokleslo** z 10 % na **7 % všech žádostí v roce 2019**, **skutečný počet těchto žádostí** neustále **roste** a v roce **2019 přesáhl 69 000**. Tento jev je způsoben významným nárůstem žádostí pro jiné účely než trestní řízení, které se týkají zejména státních příslušníků EU.

V roce 2019 byl přijat doplňující právní předpis[23], kterým se zřizuje centralizovaný systém ECRIS-TCN. Tento systém umožňuje účinnou identifikaci členského státu (členských států), jež má v rejstříku trestů informace o státních příslušnících třetích zemí odsouzených v EU. Po uvedení do provozu v roce 2023 se očekává, že systém ECRIS zefektivní výměnu informací o státních příslušnících třetích zemí, což povede ke značnému nárůstu těchto požadavků.

2.10 Odpovědi obsahující informace o odsouzení

V následujících grafech je uveden podíl odpovědí na žádosti obsahujících informace o jednom či více odsouzeních, odpovědí neobsahujících informace o odsouzení a jiných odpovědí za rok[24] a v průměru za dobu provozu systému ECRIS.

Od prvního roku provozu systému ECRIS **obsahovalo informace o předchozích odsouzeních v průměru 26 % odpovědí**. To znamená, že **v jednom ze čtyř případů byla dotčená osoba již** jednou nebo vícekrát **odsouzena**, což prokazuje hodnotu systému ECRIS jako nástroje na získávání informací z rejstříků trestů.

Po mnoho let, až do roku 2018, toto procento zůstávalo na stabilní úrovni kolem 30 %, v roce **2019 však náhle pokleslo na 19 %**, souběžně s dramatickým nárůstem počtu žádostí pro jiné účely než pro trestní řízení. Je dobrým znamením, že většina osob, které byly předmětem žádostí o informace týkající se mimo jiné náboru, licencí, administrativních účelů, nebyla dříve odsouzena.

V roce 2019 to představovalo více než **188 000 odpovědí na všechny žádosti, včetně informací o odsouzeních** (ve srovnání se 105 000 v roce 2016). Odpovědi neobsahující informace o odsouzení představovaly v posledních pěti letech v průměru 74 % a jiné odpovědi 7 %.

---

[23] Nařízení 2019/816/EU, kterým se zřizuje ECRIS-TCN, Úř. věst. L 135, 22.5.2019, s. 1, směrnice 2019/884/EU, kterou se mění rámcové rozhodnutí Rady 2009/315/SVV, Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 143.

[24] Viz poznámka pod čarou 9. Viz také tabulka v pracovním dokumentu útvarů Komise, oddíl 2.9.

3. Hlavní zjištění

- **V roce 2019 se systému ECRIS účastnilo všech 28 členských států, ale chybí 9,8 % možných propojení**

Po osmi letech provozu systému ECRIS bylo **všech 28 členských států k systému ECRIS připojeno**. Pouze jeden z nich (ES) si však vyměňuje informace se všemi ostatními 27 členskými státy. **V průměru má každý členský stát 24 aktivních připojení** s ostatními. Na konci roku 2019 bylo zřízeno **90 % z celkového počtu možných propojení**.

- **Počet vyměněných zpráv dosáhl v roce 2019 4,2 milionu**

Ze dvou milionů zpráv vyměněných všemi připojenými členskými státy v roce 2016 se jejich počet v roce **2019 zdvojnásobil a dosáhl 4,2 milionu**, což je **v průměru 348 000 zpráv za měsíc**. Poslední tři roky přinesly radikální **změnu v poměru** mezi počtem oznámení, žádostí a odpovědí na žádosti – **přičemž počet žádostí o informace** byl **více než třikrát vyšší než počet oznámení**.

- **Pokles počtu oznámení o nových odsouzeních – mnoho odsouzení nebylo oznámeno**

V roce 2017 **počet oznámení o nových odsouzeních poklesl** a **do roku 2019** zůstal na úrovni přibližně **310 000** oznámení. Tento klesající trend je překvapivý vzhledem k vzestupnému počtu propojení mezi členskými státy.

Některé členské státy ve vztahu k počtu státních příslušníků jiných členských států EU a počtu odsouzení **neposílaly** v určitých letech **oznámení o nových odsouzeních vůbec** (PT, MT, EE, EL) a mnoho z nich **zaslalo malý počet** těchto oznámení (BG, EE, EL, IE, LT, LU, MT, RO, SI, SE, PT, UK). Neposílání oznámení je v rozporu s právními předpisy ECRIS a může mít vážné důsledky.

- **Velký nárůst žádostí o informace až do počtu jednoho milionu**

Počet žádostí o informace se od roku 2017 ztrojnásobil – jen v roce 2019 **dosáhl jednoho milionu**. Tento vysoký nárůst je způsoben zejména **změnou ve využívání systému ECRIS**, který se již nepoužívá výlučně a ani hlavně pro účely trestního řízení, ale také – **pravidelně – pro jiné účely než trestní řízení (např. prověřování před nástupem do zaměstnání, žádosti o vlastní výpis z rejstříku trestů atd.)**.

Počet zaslaných žádostí o informace se však v členských státech značně liší, od 745 000 (DE) po šest oznámení (EL) za rok. Nárůst celkového počtu žádostí je způsoben především nárůstem žádostí DE.

- **Systém ECRIS se používá pro jiné účely než pro trestní řízení stejně často jako pro trestní řízení**

Po mnoho let bylo procento žádostí pro jiné účely než pro trestní řízení v průměru na úrovni 20 %. S novým přístupem členských států k používání systému ECRIS, který byl zaznamenán od roku 2018, **začal být systém konzultován stejně často pro trestní řízení i jiné účely (50/50 %)**. Počet **žádostí pro jiné účely přesáhl v roce 2019 půl milionu –** více než šestkrát více než v roce 2016.

Tento nárůst žádostí byl způsoben zejména **výrazným nárůstem žádostí fyzických osob o vlastní výpis z rejstříku trestů (356 000** v roce 2019, což představovalo **70 % žádostí pro jiné účely)**, jakož i **žádostmi za účelem náboru pro činnosti zahrnující kontakt s dětmi** v souladu s prováděním **směrnice 2011/93/EU** (115 000 žádostí – **22 %** žádostí pro jiné účely).

- **Jedna odpověď ze čtyř odhaluje předchozí trestní odsouzení**

Od prvního roku provozu systému ECRIS byla v průměru na **26 % žádostí o informace o předchozích odsouzeních určité osoby obdržena odpověď s informacemi o předchozích trestních odsouzeních**. Po mnoho let zůstávalo toto procento na stabilní úrovni kolem 30 %, ale v **roce 2019 náhle pokleslo na 19 %**, souběžně s dramatickým nárůstem počtu žádostí pro jiné účely než pro trestní řízení. V roce **2019** však znovu více než **188 000 odpovědí na všechny žádosti obsahovalo informace o předchozích trestních odsouzeních**.

- **Navzdory obecnému nárůstu počtu aktualizací stále není mnoho aktualizací oznamováno**

Byl zaznamenán **významný nárůst počtu oznámení o aktualizacích**, a to z 25 % na **42 % všech oznámení**, což v roce 2019 představovalo **230 000**. Týká se to však pouze některých členských států.

Řada členských států zároveň v určitých letech **neposílala aktualizace** svých dříve zaslaných oznámení **vůbec** (BG, DK, EE, EL, IE, LV, LU, MT, PT, SI) nebo **zaslala malý počet** těchto oznámení (IE, RO, CY, SI, PT, MT).

- **Ne vždy byl systém ECRIS používán na vyžádání informací o předchozích odsouzeních**

Navzdory dramatickému nárůstu počtu žádostí obecně stále přetrvává problém zaznamenaný v první statistické zprávě, který spočívá v tom, že **některé členské státy** ve vztahu ke státním příslušníkům jiných členských států, kteří v nich pobývají, **nezasílají téměř žádné žádosti** (EL, CY, MT) nebo **zasílají jen malý počet žádostí** (BG, EE, HU, IT, LV, RO, SI).

- **Žádosti, na které byla získána odpověď po zákonné lhůtě**

V roce 2019 **nebylo v zákonné lhůtě zodpovězeno 190 000 žádostí**, což představuje **18,4 % z celkového** počtu žádostí. Tento počet opožděných odpovědí je alarmující, protože ve srovnání s rokem 2016 **vzrostl téměř čtrnáctkrát**.

Tento problém se týká zejména **členských států**, které **čelily velkému množství žádostí o informace**: PL, RO, HR, LV, BE a BG.

- **Žádosti o informace, které nebyly zodpovězeny**

Všechny členské státy obecně na žádosti reagují, v roce 2019 však stále zůstalo **nezodpovězeno více než 42 000 žádostí o informace**. Tento počet odpovídal **4,1 % všech žádostí** ve srovnání s 3,6 % v roce 2016. Mezi členské státy, které neodpověděly na největší procento žádostí, které obdržely, patřily MT, CY, BG a EL.

- **Významné rozdíly mezi aktivitami členských států v systému ECRIS a jejich vytížením**

Některé členské státy zasílají podstatně více **žádostí o informace, než dostávají** (DE, UK a CZ), zatímco jiné členské státy při odpovídání na tyto žádosti čelí **značné pracovní zátěži** (PL, RO, IT, HR, SK a HU). Pracovní zátěž pro některé další členské státy vzniká většinou zasíláním **velkého počtu oznámení** o nových odsouzeních členským státům, jejichž je pachatel státním příslušníkem (BE a IT).

- **V současné době se systém ECRIS používá pro státní příslušníky třetích zemí jen zřídka**

V průměru **92 %** všech žádostí se týká **státních příslušníků EU** a zhruba **8 % státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti**. Počet žádostí o informace o státních příslušnících třetích zemí od roku 2017 neustále **roste** a v roce **2019 překročil 69 000**.